

Gäller för: Verksamhet Anestesi Operation IVA Östra
Innehållsansvar: Sabina Chaudhry Andersson, (sabch1), Överläkare
Godkänd av: Martin Hubrich, (marhu11), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-04-09

Giltig till: 2027-04-09

Uppläggning av patient i benstöd

Denna rutin gäller för

Operation 1.

Revideringar i denna version

2024-02-21 Ingen ändring i denna version.

Syfte

Minimera risken för utveckling av kompartmentsyndrom i samband med uppläggning av patienter i benstöd.

Arbetsbeskrivning

Bakgrund:

Operations- och anestesisjuksköterskan ansvarar tillsammans med operatören för det praktiska upplägget av patient i benstöd. Vid förväntad operationstid på mer än två (2) timmar i benstöd ska patientens läge bedömas av ansvarig operatör.

Pre, - och per-operativa riskfaktorer för utveckling av kompartmentsyndrom:

- Lång operationstid > tre (3) timmar.
- Operation i kombination med Trendelenburgläge
- Obesitas
- Perifer kärlsjukdom
- Diabetes

- Muskelösa vader
- Aktuellt trauma mot benen/benet
- Behandling med vasokonstriktor
- Hypovolemi
- Hypotoni
- EDA (kan dölja kompartmentsymtom postoperativt).

Pre-operativa förberedelser:

Följande faktorer måste beaktas vid uppläggning i benstöd:

- Patienten ska ligga långt ner på bordet
- Vinkeln i höftleden bör vara så nära 90° som möjligt
- Benskålarna ska polstras med tempurdynor
- Hela underbenet ska vila i benskålarna
- Kompressionsstrumpor eller annat yttre tryck på benen ska inte användas.
- Trendelenburgläge bör undvikas och om detta inte är möjligt, ska tiden i detta läge minimeras

Per-operativa riktlinjer:

OBS!

Maximal tid i benstödsläge läge är två (2) timmar.

Därefter ska benen sänkas till horisontellt läge och förbli sänkta i minst 30 minuter innan de på nytt kan höjas i två (2) timmar.

Operations- och anestesijuksköterska ska tillsammans inspektera vadmuskulatur och anläggningsytor postoperativt innan avveckling från operationssal.

Dokumentation

Då benstödsläget förväntas pågå mer än två (2) timmar ska följande dokumenteras i patientjournalen:

- Tid för start och avslut i upplagt benstödsläge
- Tidsangivelser vid horisontalläge av benen per-operativt
- Eventuella avvikelser dokumenteras innan patienten lämnar operationssalen

Postoperativt

- Patienter som legat i benstödsläge i mer än två (2) timmar ska kontrolleras avseende tecken till tryckskador eller kompartmentsyndrom vid ankomst till UVA.
- Dokumentera avvikande fynd.
- Inspektera vadmuskulatur och anläggningsytor och observera särskilt smärta, rodnad eller missfärgning.
- Skärpt uppmärksamhet vid smärta från nedre extremiteterna.

Vid avvikande fynd eller konstaterad skada ska följande åtgärder vidtas:

- Kontakta opererande eller jourhavande kirurg för bedömning.
- Vidtala ansvarig anestesilog.

Ansvar

Personal på operation 1 ansvarar för att arbeta utefter denna rutin.

Vårdenhetsöverläkaren ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar och lagar.

Uppföljning, utvärdering och revision

Vårdenhetsöverläkaren har ansvaret för att rutinen följs upp, utvärderas och revideras. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga avvikelser från rutin rapporteras i MedControl PRO.

Dokumentation

Styrande dokument arkiveras i Barium. Redovisande dokument ska hanteras enligt sjukhusets gällande rutiner för arkivering av allmänna handlingar.

Granskare/arbetsgrupp

Sabina C Andersson VÖL, operation 1, ANOPIVA Östra. Område 5

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Anestesi Operation IVA Östra

Innehållsansvar: Sabina Chaudhry Andersson, (sabch1),
Överläkare

Godkänd av: Martin Hubrich, (marhu11), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-725

Version: 5.0

Giltig från: 2025-04-09

Giltig till: 2027-04-09